

გიორგი (გვანჯი) სიჭინა

შერტბება

1999

ინგირი

სო მეულ ჩქიმზ ინგირი,
სო რე ჭიხურთქინგენი,
მუთ გიჩინა, ეთეურე,
ბლვას ქიმშადინგენი.

რზენიში სანძლოს ითებუქ
მალალა გვალაში დნაბად,
ბლვა, ჩხანა დო ქარ-ბორია
გინგოჩქვანც მუნაფათ.

აშო ჭვემათ დუმართუქ,
აშო ნირსო დუმართუქ,
აშო თირო დუმართუქ...
მუკი-მუკი გუმართუქ.

აკა წუნც ვესვანჯქ,
გიღუ ღორონთიში ნძალა,
მიბურჯანქ დო ბლვაშა მეიღ
თირა გვალაშე გიმნაჭვალა.

ენოცუნქ სქან რობუს,
მუთა გიჩქ გინორთიში,
დღას ვაგაბანძლუ შარა
გეწურაფილა ღორონთიში.

შა შარას ქივლაფსქიდი,
ირფელ ართო აკვათე,
ეშმაკიშა გოგაკვილქე
ვამიჩქ ნამ ბლვას ვაკათე.

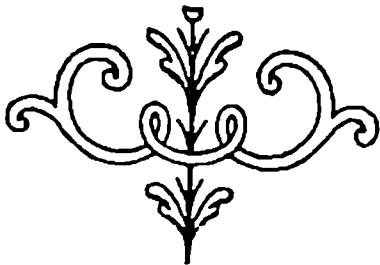
მა დუართი აიას

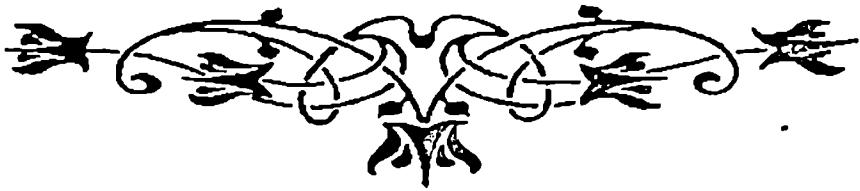
მი ეორდი დო სო პოვექ,
ასე ხოლო გურ მანგარც;
მა დუართი ჩქიმ ღობერც,
მა დუართი ჩქიმ ჯარგვალც.

კოც, დუდიში უბედურც
მუქ აღილგნ ქიმეჩიდს;
მა დუართი ჩქიმ ყებურც,
მა დუართი ჩქიმ ნერჩის.

უფერუა იმენდის,
ანწი მუჭო მიდინას...
მა დუართი ჩქიმ ბედის,
მა დუართი ჩქიმ რინას.

ორქოში ოკვანწაიას
მიდგაქ ოკონი მაძლირკას;
მა დუართი აიას,
მა დუართი ლაზიკას.

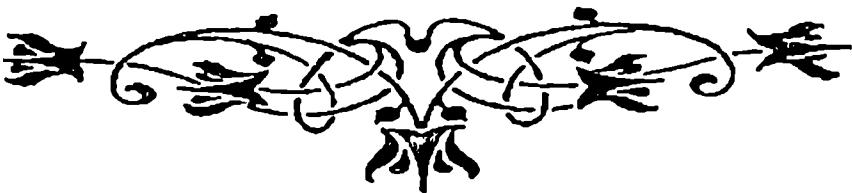

მარგალური

აიეფიში ნინა რექ,
გუბაბიში ნინა რექ,
ფარფაბიში ნინა რექ,
საღორონთო რჩქინა რექ...
ორთაში დორთაში თოისერც
დუდშე გინნაჯინა რექ.

საწმოხონო რინა რექ,
ქანას ყიშე მინარექ,
შოთაში უნჩაში ჯიმა რექ...
აიეფიში ნინა რექ
დო გუბაბიში ნინა რექ.

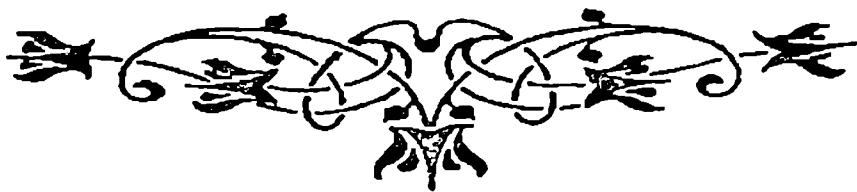
მაკვირენც

„კლურტული – მეგრელთაგან მრუდი
ლაპარაკი, გინა ჩხიკვია და კაჭკაჭთა
ლაპარაკი. ესე არის მეგრელთა და
მისთანათა ავენოანთა ლაპარაკი“...
სულხან-საბა ორბელიანი.

„ლექსიკონი ქართული“

სულხან საბაში წარაგად
გურც ბჭუნცე დო მაკვირენც,
კვარიაშა მუ უგუდე
ოდოიაში მაბირეს.

ურთას ურთე ურთა იცი,
სოლე გოკონი ურთინე,
აშო თოლც ქელარწენც
ცას ელაფურტინე.

სიბიუე

უცოიჭარე სიბიუე,
სი უხორცე, სი ჭიუე,
ეკი-დიკი ქუანტკილი
თებმა მუჭო ვილანთირი.

მიშე რექ, აოეცალი,
სათოისეროთ წვალებური,
უნაყოფოთ შელადირი,
რინა ვადაცალებური.

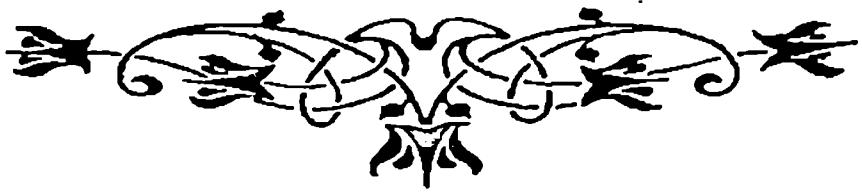
ათე ქეა გვალო შხეა რე,
თენა ჭარაში გამორსა რე-
ვამუწყინდა ნთირუას;
მითინქ ვამგალორასკ დო

შხვაშა ვაგოითირუას.
ჭარაში ქუაში ლალა უჯგე
წყარპიც ქვიშაში ცირუას.

კინე ეშე ქელადირთი
ბეა დო თუთაში ჩხორიას,
ათენერი სანდა ოკო
უჩა დღაში მორიას;
უოლალე, ბურდღაცალო,
ქოცუნაფ ბორიას.

* * *

რჯულო ჩქინობურა რექ,
შურდ ენორდვ მარგალიში,
ჩქი ართი თლალ მუმობუნა,
ვაკობცემ ანგარიში.

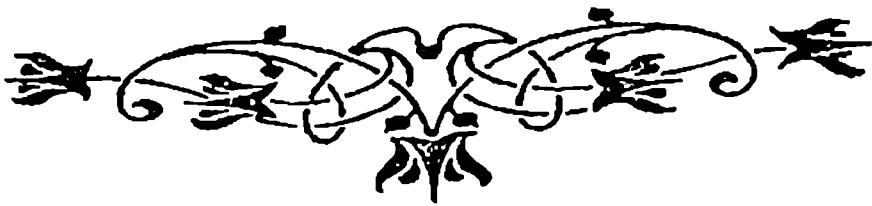

•

თე ქიანას მუთ ცოფენი
ქობძირით არგამათ,
ტყურაში კუნგა კუჩხეფიში
არიკეუქ ვაგამართ.

ორბოლი ჯგირო დოურკვან
მართალიში ფუჩხეფით
დო ირ დიხა აკულებ
ჭიე-ჭიე კუჩხეფით.

თირიცალო სქვამი ორე,
ქოძირეს დო იხვამეს,
მარა მითინდ ვაგოფიბე
დიო თირიში სისქვამეთ.

ჩელა

სერი ორე თუთარჩელა,
მუთა მეძა შქასერიშა,
ჩელა, დუდიში ურგებელა
კინე ირთუ დარჩელიშა.

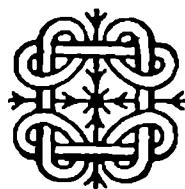
მონა დღას ვაგაბედ
ეშე დუდიშ ეკუნას,
ქიმერჩქვანუ ეკი-დიკი
ნაბარბალიშ გეცუნას.

მუ ოხვარ ათებმა
გაჭირება ერღვაუილც,
მონობაშა ვადათხინე
მონობას გეგაუილც.

თენა რენო ჩელა სქანი
გურაფა დო გიმნაბია,
„სი ლირსება მუშო გოკო,
ინკორი დო იკვაბია“.

უჩა ბედის ქმაძლირკი
ჩე ბედიშა გოტებულქ...
აიშა მოცოდდი, მარა
ანწი ვემეცოდებუქ.

შარას მეურც სვათახვალე,
სერი ორე თუთარჩჩელა,
საონჯლოროთ უკახალე,
ნარჩქვანიშა ირთუ ჩელა.

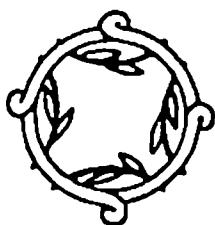

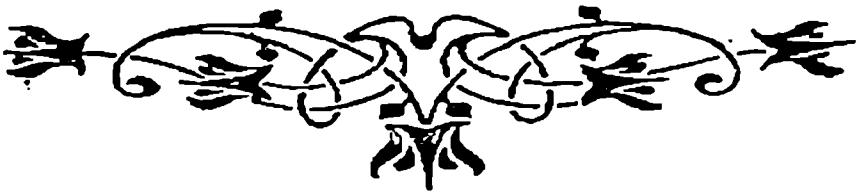

ქენოფსქიდი ოკოჩეს

კირდეს ცხიმურც გელუფალ,
მიკვე, მ-ეჭო მ-ეკოჩენდ;
კოც კოჩწემა ვადარინე
დო კოჩი ვერგ უკოჩეთ.

მოკოდ ცხიმურცალო რინა,
სოთინდ, ფერდის მ-ეკორჩელც,
მარა დიხაში ცოროფათ
ქენოფსქიდი ოკოჩეს.

დიონისე

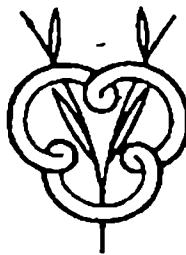
დიონისე, დიონისე,
სამარგალოს დიო ნირზა რე:
გვალეფი დო შინდორეფი,
ირფელდ ართო გეგნონირსე.

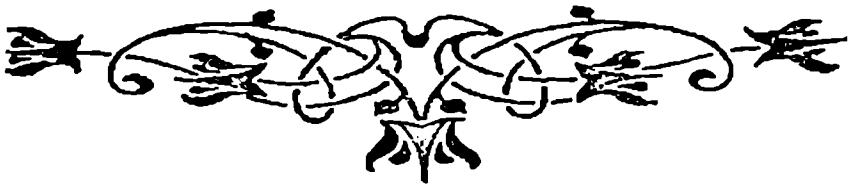
დაჭკოლებე ლაგვანეფი,
უჩა დვინით ნაგვანეფი,
დანარღებე სქანიწკმა
შაშუმალი მარგალეფი.

ბირა, ძიცა, სხაპუათ
ბრელი გილეფხიორით,
მარა შური დამონკებე
წარმართდ გურიშე ხიოლით.

დიონისე, დიონისე,
სამარგალოს დიონ ნირსა რე,
ფურკო მეურც ცა დო დიხა,
ათაქე შურ დო ხორციშვილი ნირბა რე.

კოც ვაუჩქ ათე ნირსი
მუ ოფულარც იჩუანც...
ჩე გოთანა ცას მუკობგ,
მალას გეითისინთუანც.

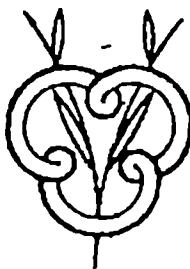
ტეხური

ტეხური, სოლე მირულექ,
ვარა მიშა განჭუაფ,
მუთ გიძირუნდ ირიფელი
ბორჯის მიდუსვანჯუაფ;

იშა მუთიუნდ ვემითხუე-
მანგიორიში ვაუჩქ გაფა.
გაკოცმე ქუჯიში ჯიხა,
დოუცვილნა გუბაზ მაფა,
სამართალი მის მობკითხა:
ეშე ცა დო გიმე- დიხა!

ლეგენდეუიშდ უკმელას
თებმა მუშენი გილამცუნი,

მეთუნც ვამრაგადქნი,
ვამიჩქ მუჭო ცილამუნი...
ულია ბორჯიში მარგუალი
წყარო რექ დო ვარ ჩილამური?

ჩქიმი რინა

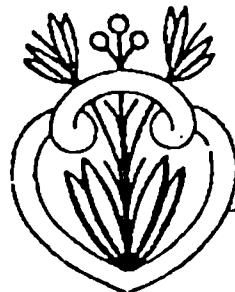
თე ქიანა საღორონთო,
ანთასნერო მოხანდილი,
ნამთინეშო სამოთხე რე,
ნამთინეშო ქუანდკილი.

გაცედებული იმენდეფი
შქირაფილო გილამილგ,
ოჭმარეში მუნაჩემი
ონჯუაქ მიდამილგ.

ვამითხუ დო ვამისხებუ,
ნაჩექებუში მიჭირც ვაფა,
მითინც ვამუეფუათ
მერჩქვანელიში დათხინაფა.

ულიოც ვადომრთინ-ეანც
ქარ-ბორია მარშვინალი,
ოში წანაში რინა მაფუ
ართი დღაში გაშინალი.

დიხაში ღართიქ დგმაშიო,
ვორწყექ მალას ბლურუქუნი,
ღორონთიი თევრე მუს მოძირა
თაქ თოლც დომიწკურუნქუნი.

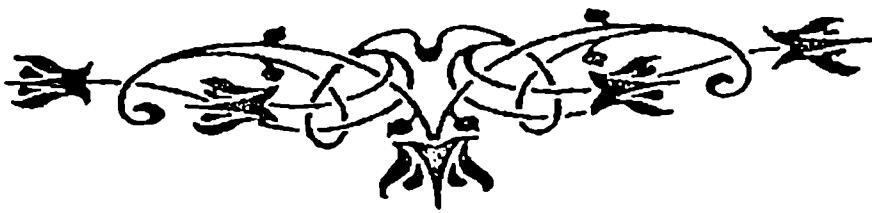

•

წყარო მეურც ბლვაშა
იშო დო იშო,
ბორჯი მუნარე
ქიანას ჭყიშო.

იმენდეფო მემილ
თეშა დო თიშა,
პუხუს მუმობუ
ორბოლო ქეიშა.

მეტო მუთუნ ვარე
თაქ კოჩიშო სქიშო...
წყარო მეურც ბლვაშა
იშო დო იშო.

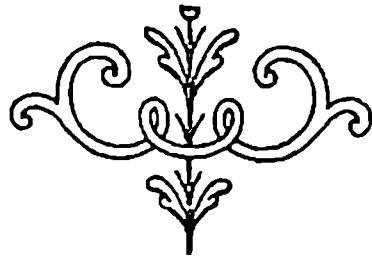
საჭანაში მოძირაფა

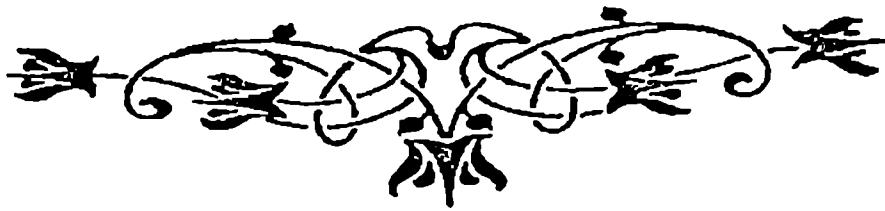
გილურცხ დო ქადაგენც,
მარა მართალც ვათქეანც,
უჯოღორე ქიანას
კატუს ოლალაფუანც.

კონწარ გიფყვას უჩინანც
შორებელ დო მოხოლეს,
კვაკვილეფით გოდაცილი
ბეწვის გორგნც შხვაშე თოლეუფც.

ტვინი ლუციფერიშე უღა
დო გოძიცა გილარდეში,
სურათეფი მუკაბინგ
იუდა დო პილატეში.

ობშეა ჭითა ოხიოლ
მაგაკვალიში ნანათას,
მარა ეთი უბედურც
გაკასერუ თანაფას.

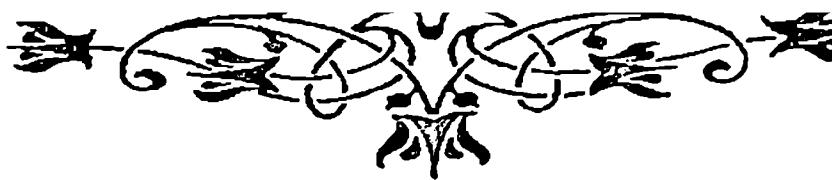

დადიანიში აბარწაშე

ტყურა ფთქუე, მუშო გოკო,
გირაგადგე მუთ რენ თის.
ჭიე-ჭიეთ ინგირპიჯშა
ქუმოურთუმ რუსეთის.

მოლე ჭვენც დო გიოჭვენც
დადიანიში დოხორეს,
ამსერი ქუდმარულესგდა
ქობძირგნთ ონჯღორეს.

ტყურა ფთქუე, მუშო გოკო,
გირაგადგე მუთ რენ თის,
დადიანიში აბარწაშე
გინვოჯინექ რუსეთის.

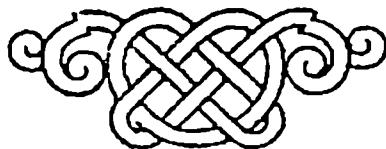

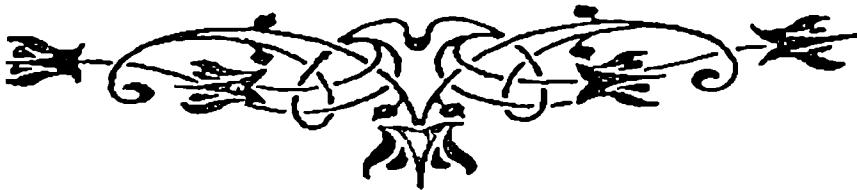
ჯოჯოხეთის მიუანჭით

ჯგირა ბჟკუმით, ჯგირი ფშვით,
ლაგვან ღვინით ევოფშით,
იპიდით დო გიმოფჩით,
ორქო-ვარჩხილი დობბირით,
მარა თენა იშენით
ბორიაში ეკოთხობინირდ.

სქვამ ხასეფა მიცუნდეს,
გურც გისხირი მიფუნდეს,
მარდშა ცოდა მისხუნდეს;
ჩქინ გემოშა ეორდით დო
ჩქინ არშინით გობბიმით...
ქიმეფხვადით, თენა ხოლო
ბორიაში ეკოთხობინირდ.

დეუკმელ დო ქიფჩინით, ·
მუჭო ტყურათ დიფრჩინით,
ულირი დო ჯვეში ამბე
გურიჭვილო გიუშინით.
ჩილათა დო შეცოდება
რჩინ თოლეფით ქობძირით...
ჯოჯოსეთის მიეანჭით
ბორიაში ეკოთხობინით.

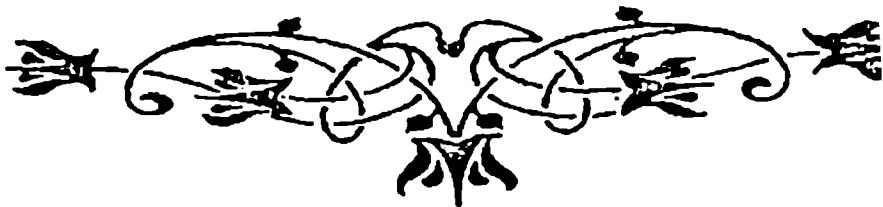

გიკათუნო გორჩქინაშა

ახავაი, ღურა სქანი,
ვანორჩქვენო მუს გუქნი,
ქომწი, მი რე მუასქანი,
ათეჯვუა ურდუქნი.

კოროცხუა ვამაცალი
ბეგმა ღურული რწყინესენი,
მუ გებძნა თეგმა ვალი
დღას ვამაგინესენი.

ირ შურდგუმილც ოშქურ სქანი
მოკითხაში მოჩინაშა,
ქოპილგნთუნი, მუიუნა შანი
გიკათნო გორჩქინაშა?

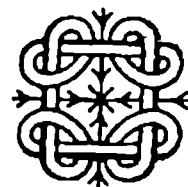
მეტყურეფიში ქიანას

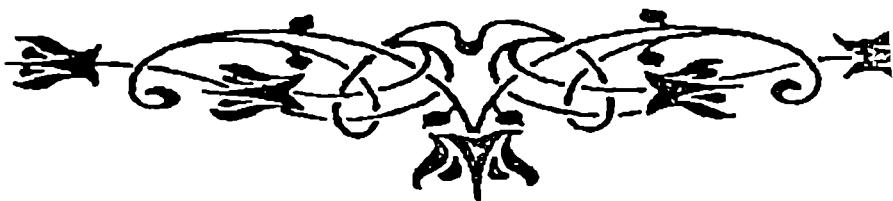
მეტყურეფიში ქიანას, :
ბულც წილნა იანარც,
შერო ბირგული ქეგორგუნდა
ულაქ ვადგეგვიანას!

ბულიში ამბე, ამჭუანი,
გასიმეს ციორით,
ასე ირ კოჩი, კარაჩხამო,
გილერულე ხიოლით.

ეი ბოჯეს: —ტყურეფიშა
მართალი ვამიწყორუათ,
კათაქ ოკო დოშურდას
ვარენდ თიში გორუათ!“

ლორებულეფი ონჯუაშა
ტყა დო გვალას იღენდეს...
ჭუმე ხოლო ვემიარკენა
ათეჯგუა იმენდეუც!

ნტერშა იზმას ვამოშქურ

მემიჩქნდა, ნგარას ქოვ
ათე ჩქიმი ობირეში,
ნტერშა იზმას ვამოშქურ,
შიში მიღუ მოჯვირეში.

ამდლარ დლაშა, ირიათო,
ლუმა ცოლე ოდიშის.

ნტერიში ყამა გურც მუმოვ,
მოჯვირეში— ოჭიშის.

ეშმაკი დო მაგაკვალქ
ირფელი კვარჩხშე მოძირეს;
ნტერც ქადობხვადუქ, მარა
მუ ბლოლუა მოჯვირეს.

თხუმუ (ოცქვაფური)

ჯიმაცალო საიმენდო,
საცოროფო თხუმუ,
ვამთასქ, ვამირგქ,
სქანით ქემოირთუმ.

ჩქინო ვარე თავადიში
მოინალე ჭყონი,
სი ორექ ჭკორეულწკმა
მართალი დო ბონი.
არძა ჩქიმი გაჭირება
სქანდა მუკომპონგ,
სქან იმენდით უთასნქე დო
სქან იმენდით უხონგ,

წექიმი შერი, ქოთომცალო,
სქან ცას გილამცონგ.

თხუმუში ღანდა,
თხუმუში ბოგა,
თხუმუში დიშქა,
თხუმუში ოდა,
თხუმუში ქვინჯე,
თხუმუში კუბო...
სი ორექ ჩქიმი მინჯე
დიხაში კი დო
დიხაში თუდო.

ჯიმაცალო საიმენდო,
საცოროფო თხუმგ,
ვამთასქ, ვამირგქ,
სქანით ქმოირთუმ.

ქდოფსქიდა მელერსეთ

პოეტეფი ბრელი პუნა,
მარა სასლათ გელერთეს,
მარგალურო ჭარანჯნი,
ქიგიოდვანა მელერსეს.

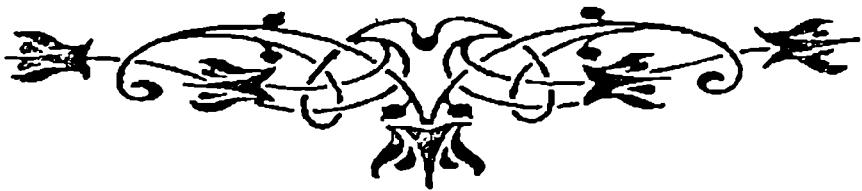
მიდგას მუჭო ოკოდას
იბირას დო ღვარუას,
მა ქიდიბჭყა ჩქიმ ოზეს
უხარ თირიში ხარუას.

მარგალეფქ პოეტიში
დაჩხირ ვურშა ქელერბეს,
მა ჩქიმ ნინაში ცოროფათ
ქდოფსქიდა მელერსეთ.

გოთონჯი

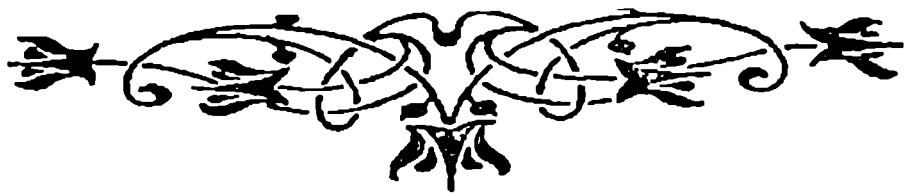
თუნცე. თუნცე. ფუფქი ცენცე.
შერდ ხიოლით ენიცენცე.
ცა დიხას უძიცანცე;
ათე წუნცე, ათე შვანცე
უწამებელც ხოლო წანცე.
თოლ ჭკემუნცე, თოლი შუნცე.
ქარ-ბორია გვალას ხენცე,
გოთონჯიშა მუორეს
ჭარკანტია ეშანწყენცე.
უმკეწკანტაუ თირიში ფუფქი
გერცე
იმენდეფო პუნცე.
გოთონჯი რე: თუნცე. თუნცე.

მუშა იმენდით

მუშო გოკო ამდღარ ლურა
იშო-იშო გოზინდე,
ევრე ლურელც ორკდე დო
ავრე თელევც ოძინდე;
ნფერეუიშა სახიოლოთ
სქანიანეფც ორკინდე.

მუ იმენდით დოხვადგექ
ჭუმენერ დღაში გოთანას,
ფარას ქოშაყარა, მარა
სო იციდე კოჩანას.

ღორონთი ქმაპაფიენა

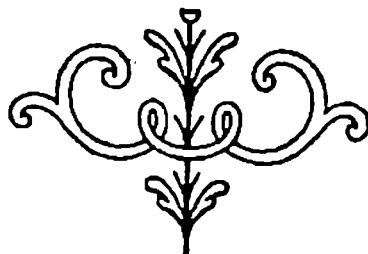
მირულენა მარულეფი
სამარგალოში მინდორეუც,
დიხაქ ეჭიჭარეს დო
ფურინუა მინდორეს.

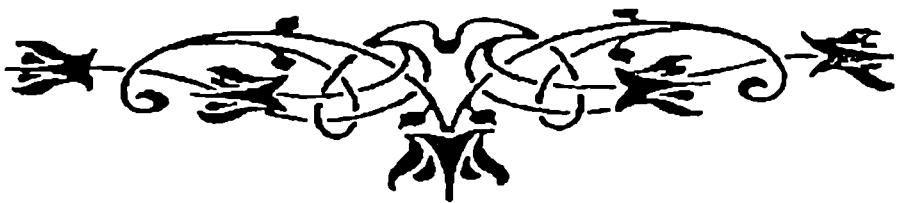
ქარ-ბორია მის აჭოუე
ლობერი დო ნორტყეულით,
ბორჯიშე მერქას მეთხოზუნა
ჭყვინგალ-ჭყვინგალ ბორკეულით.

უერდის გეკოჟეინგეს დო
ეშე სქვამას მირხინეს,
ხურხის ფაფარ ეფაჩილო
ცას ქელაჭირხინეს.

დუდი ართიანც ქიმკოდვეს,
მუშობურათ რაგადეს,
უკული მინჯეშვ ცოროფათ
აშო მალერაბადეს.

ჩქინი გური ვამაშუე
მუთუნ ხვამა-წირუას,
ღორონთი ქმაპატიენა
სქვამ ცხენეფიშვ ხირუას.

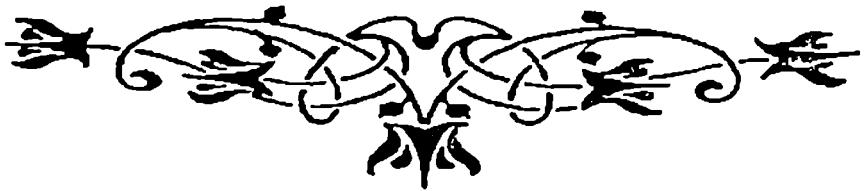

არიკი ოკო დოფსხუნათ

სურჩა მოურც სურჩინით,
არიკეფიში ხერჯინით,
ბძირით, მარა მუ ბძირიია:
წყარიშ დიდას უჯინით.

ბოგა ტყობას მინიბლით
ბიწკითუ დო ფურცქინით,
ოფუფეშა დიორთითუნი,
ნაძირეფუს მუძინით.

არიკა თკო დოფსხუნათ
შური ქიგნვორთუათუნი,
მართალიშა ვევირბინე
ირო თინა ფთქუათუნი,
შარა ვარე, ჯიმუცალო,
ტყურა ვაუკათუათუნი.

უჩქიმეთ

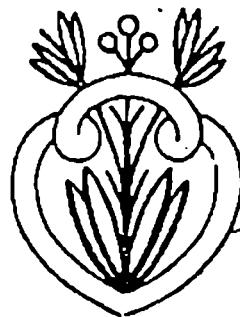
აკისერ დო მუმულიში
ციონუას ურჩქილექ,
დისერგდა, მუ უქიმინა,
კინ გოთანდ უჩქიმეთ.

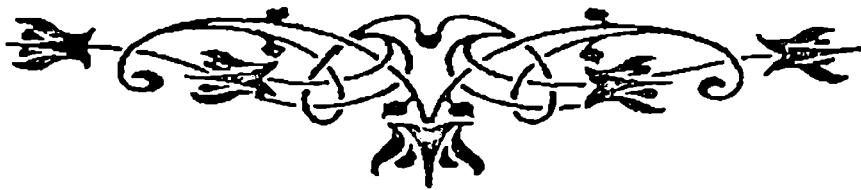
ცუდეში ჭიჭე ოსინთეშე,
მუნაფილ ცას უჯინექ,
თენა ხოლო ვამონარღ-
ვობეათგნც უჩქიმეთ.

ფირქეფი დო არბეფით
ჭკუას ტყერათ მუქინე,
ქარ-ბორიას უინი ორთა
დარჩქალუანც უჩქიმეთ.

რინა მითინც ვაუკითხირ—
უკითხირო გოფრჩქინექ,
ღურა ხოლო სოდგარენი
გინომჭყვიდეს უჩქიმეთ.

მათ ქდომფეს ოქიმნალი,
ჭიე-ჭიე მუდგარენი...
ყებურც დაჩხირი ქოშქირფუდა
შური ოკო უმბარენი.

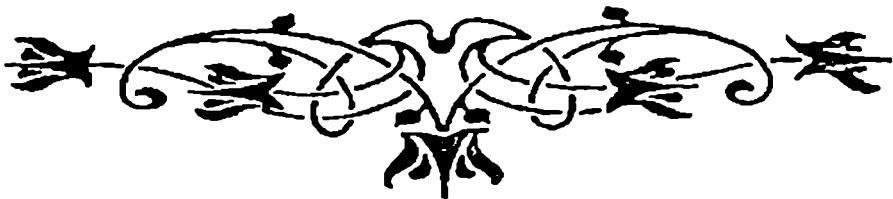

ბარცხინდია

უჯიშე დო უსქვამელა,
აკაბურცხა გიძიგვინა,
დიხას ძიუთ ეშარჩქექ,
ვეშეილებ მუწოდინა.

კოჩიში სქუას ვახიოლ
სქანიცურე მუკოჯინა;
შურა გიდგ, მარა მუშო გოკო
ათეჯგუა ჭყელი რინა.

ნამარგალე

აიშა მარგალე ცოფე, მარა
ასე ორე ნამარგალე,
დოცორადე იში ოდა,
ყამბარც ფოკეა ქუმნუდვალ,
მიწოდებულ ნოხორის
ინჭირიას გოულალ.
იშე ნაულას ვეპიოხე
ნოქური დო ნაბარბალ,
გოჭყოლად ნანაში ნინა,
მედინაუ სამართალი;
ქორე, მარა მითინც კოჩო
ვემიორჩქ, ნამარგალე!

.

აჭუ მარას ოჭუმარე

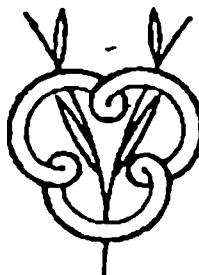
სერით ირო უკმელა რე,
სერც გოთანა ვაუცორც,
ღორონთც ორთაში დონწყუალა
გაუთებუდ მარუოს.

აჭუ მარას ოჭუმარე,
ვაგოთანდას შარა ვარე;
ჯვეში რე დო ახალი რე,
ორთა ირო მახალი რე.

აჭუ მარას ოჭუმარე-
ათაქ ირფელდ ჭუათ მურც,
სერ ითებ დო უკმელაშე
დღაში სინთე მოჭვათუნც.

ორთაში თოლიში გონწყმა რე,
აჭუ მარას ოჭუმარე,
ჯვეში რე დო ახალი რე,
ორთა ირო მახალი რე.

ახალი ამბე მინჭუაფ,
ვორექ გურიში გოჩამას,
ორთა ქვარას იჭუანც
სამარგალოში გოთანას.

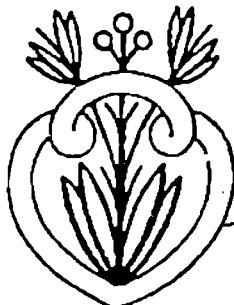
ჩილამურიში მათხუალი

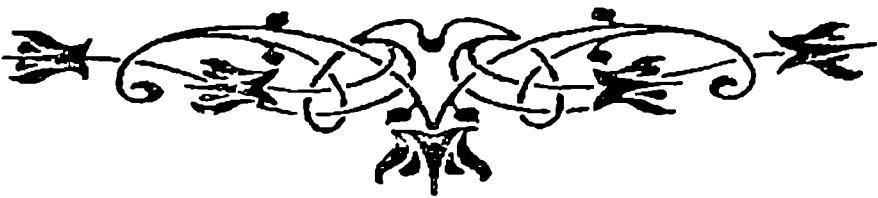
ართი კოჩი დოლურე დო
მეუღუდეს ურემით,
ჩიჩურეფიში მაქიმნალი
ღურა დღაშა ღურელირდ.

დარხინებას ვაგოთხუდ,
გაჭირებას ვეგორედ,
ონთხორალი აიშა ორდ,
მარა თელო ვენთხორედ.

კოჩიში სქეა ვანარღედ,
ვარდ მითინიში მარგუალი,
ასე ამარ ურემც გეძ
ჩილამურიში მათხუალი.

კოჩანიერ კოჩიში ღურა
ვარე გურიში გასოფალი,
თება ორე ონგარალი,
თენა ორე საცოდალი.

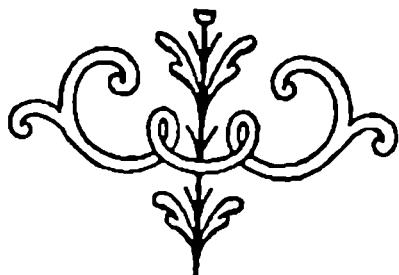
თუთარჩელა

ცა მურიცხით გოჭკადე დო
დუც გიმორე გოფშა თუთა,
მოშქურ დუმატყობას გნი,
ელახშე გობეკათ გდა.

სისანდობა სოთინ ვარე,
ხვალე ინგირი შუმინგნც.
სისმარეფიში მინდორეფც
შერეფი გილაფურინგნც.

მასქური გილექაქალგ დო
უკვანწეანც ჯაში ცალეფც,
ათეჯვეა სერც ლურანი
მა ათენა მაცალენც.

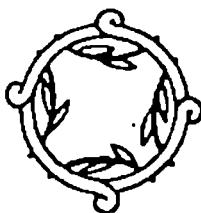
გევოდგინა, ქუვოძირა
· თე სისქვამეს მაცალეფც,
ვარა ჭუმე ოჭმარეს
ქომიწინა საცალეს.

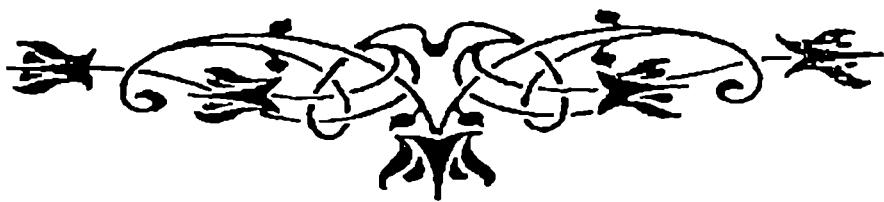

უკონიბაში კოჩეფი

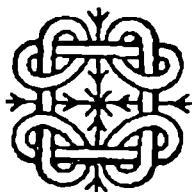
უკონიბაში კოჩეფი
გვალო ბრელი ცოფეთ,
უკმელაშე არგამათ
დედი ვეითაჭოფეთ,
დინახვილა ვირთხაცალო
ირფელი აკისოფეთ.
უკონიბაში კოჩეფი
მე სანგარო ცოფეთ.

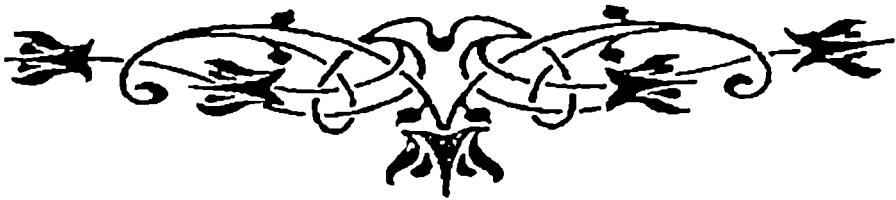

ევროპა

დინდარმ რექ დო მონჯარუა
ბრელი ორქო-ვარჩხილით,
სერი გოსარკალერ გაფუ
ეშმაკიშა დაჩხირით,
მარა ლორონთი სქან სინთეს
ბგორითუ დო ვაბძირით...

ცურუ

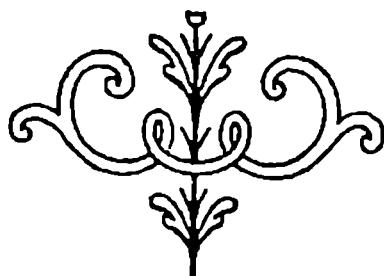
ცურუს ხოლო ნოკობუე
გეჩანდას ბონას უნი,
მარა ოჭიში ვეიაჭოუე
შხვას ვემკაპონას უნი.

სარხოს მითინ ვემკინჭანც
შორშე მუდგა თხუას უნი,
თიშენ ორე ირიათო
ოცად მეტყობუას უნი.

უსამართო ქიანას
შეულებ ზარხულც თუას უნი,
თინა ხოლო ვაიკვედას
წყარც ქმანფუას უნი.

ვაძირიო, ცურუ ჭყონც
ოგერუანც ჭკუასუნი,
მუ ეი, ცაშა მინჭუაუ
დო ის ოშქვიდუანცუნი.

ათეჯვეაში მაძირაფუს,
ლორონთა ქომწი მუ ბჭარენი,
ჭყონი ცურუს დოუფორი დო
ვეჩინებე მუ კა რენი.

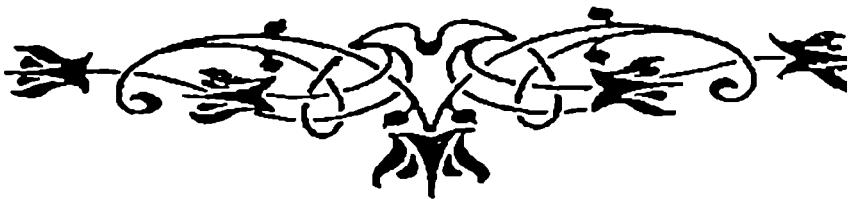

ოფეტი

ჭვენც, ჭვენც, ჩხაპალანც,
გვალა ნირსის შაყარანც,
ბლვა ილენც, ღაჭალანც,
მუნაფაშე ანწ მალას
ჩხანა გეითობარჩხალანც.

ნაჭვემერც ირფელ ართო
ველგნცე დო ვარკალანც,
შურუბუმ ინწრო ღალი
მოფენცე დო ხვარჩალანც;
მეშულადირი ქარ-ბორია
ბორულც გილაფაჩალანც.
ჭიჭე ბოში ნაჭვარას,
ობუინუანც ნაცვალას.

მიშა მეილუ...

სო ვენტა ათე
ორთაში რსიოლცხ,
რინა ვამარბენც
მუთუნ ხიოლცხ.

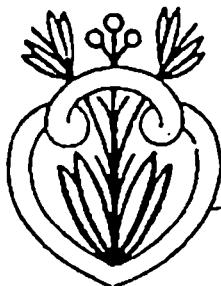
.5

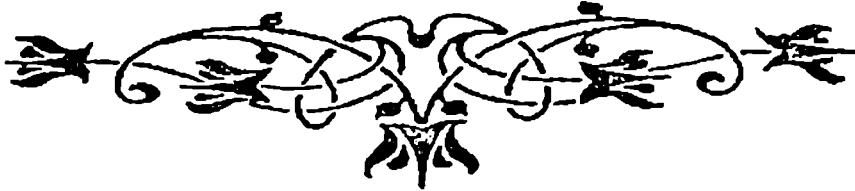
თუდო სოდგარენი
მართუ ირთანცხ
დო დუც კვარია
გიმოყირფანცხ.

ათე ბლვა ითამ
სოთინ ვენტირე,
მარა ორთაშო
ინა ჭვეთი რე.

გილვორექ შარას
შარა ერთეული
დო ვამიჩქ ანწი
მიშა მეფრთენი.

სქვამ მაფშალია
სი სო მეული,
მიშა მეილუ
ნინძგით პეული?

ლესიჭინე

ლესიჭინე, ლესიჭინე,
მა სი შურო ვამიჩინე,
თოლევც ვადუფაფუანქ
სოთინ შარას მეგიდინე.

სამარგალოში ჯვეში დიხას
მიწონებუთ მოჯგირეთ,
ართი თუთარჩელა სერც
მა სისმარო ქოიძირეთ.

თოლით ვავორწყექუნ თინა
ირფელი გურით მიჩინებ,
მურიცხეფიში მახანა რე
ჭანეფი დო სიჭინეფი.

აფუნი

გოთანდგ დო ბეაქე გერთ,
ოცხიმურეს მუკულუ,
გოხოლუას მაფშალიაქ
სქვამას ქიმიოლურჭულუ.

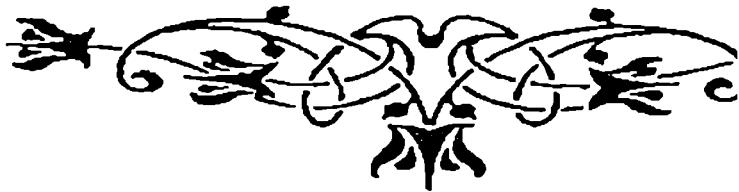
ბარდეფი დო ბარდეფ შქას
გილაცოცნც ყურდგელი.
ბრილიანტით აშაფშა რე
ნდოლო გინოცუნდელი.

შუკას ჭიჭე ბოში მოურცე,
ჭიჭე ბოში, მაფალუ,
რუნცუეფი მოურაც,
მეტი მუთა აპალუ;

მინდორი აშო მაგალუ
ნოხო ეთორჩაფილი,
ჭყინფი ნდოლოში წვენით აფუ
ნარჩა გითოლაფილი,
იმენდეუი გააფაფუ
ცაშე გითორლვაფილი...

აფუნდ რე დო ირფელ ფუნც,
სერით ნდოლო ცუნდის შუნც,
იშო-აშო გილურქები
ცქირპაპეფი გილაპუნც.
წყარეფი გეშას ჯირაფე დო
გორდი შარას მესხაპუნც.

ორთა ოცად მუნაფაში
ცაშა ეშაცუნაფას.

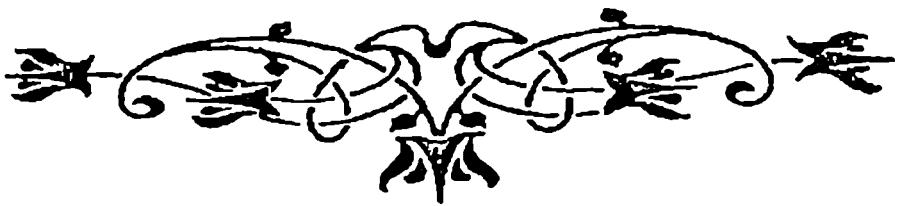

გეკულა

ცვანეული დო მინდორეული
შერ მოდგემ გეკულას,
ბოთონჯი გვალო დორჩინე დო
გვალას ეკი მექულანც.

ვარდა გოფაჩე ჩხოროფათ,
ბუა დო თუთაში. ცოროფათ.

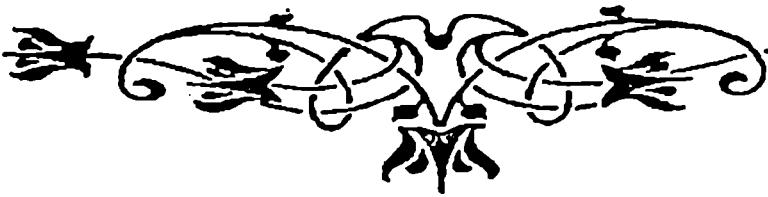
მა ხვალე

ირფელქ მუშ-მუშ თურო გირთ—
შხერი ნგერწემა ვადოდირთ;

ჩიტეფც ართო უსხუნ რინა—
ართიანიში ენოჭინა;

წყარი წყარცხ აკათუ,
ვაუღ შარა აკართუ.

თე ქიანას მა ხვალე
ვაპუნც მითინდ მაცალე.

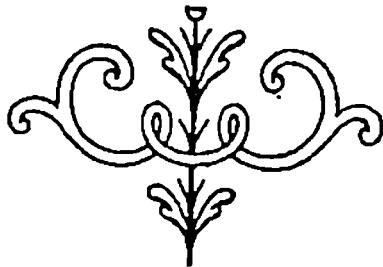
სოდეთ დიხა ითებუნი

ამდღა გლვაშა მიდაფრთი დო
წვალებურ შური მიდეპუნი,
ეგებ თაქ რდას უჯგუში რინა
სოდეთ დიხა ითებუნი.

ვამიჩქ ანწი, ონჯუაშა,
გლვაში ჯინა მუს მუჩანც,
მემიჩქდა, თაქი ხოლო,
ცოდა ფუნც დო იბურჯანც.

გაჭირებულც ირ დიხას
ქუა მოთხოვ დიკოხონც,
თე გლვას ხოლო თენა ცოფე—
დიდ ჩხომი ჭკუმუნც ჭიჭე ჩხომც...

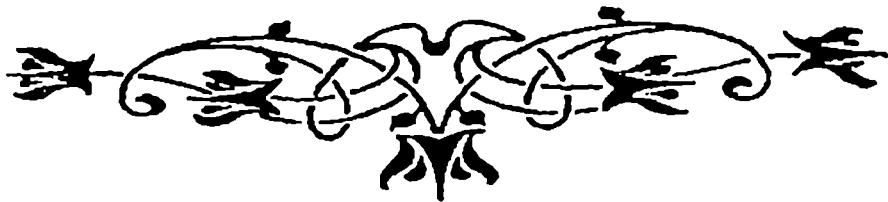
მუშო მოკო თე ფირქეფი,
დაც მუ ჭირი აუჩემი,
ვაუჯგუნო, ვიღართე დო
მუთუნც გური ვაუჩენი.

შხური

მედეა დო აიეფიში
ოხვამერი შხური,
მუთუნც ვამრავადგქნი
მუშენი დემენდური.
ლორონთიშა მაფ ზალებური
სქანი წკონდა შური.
სქანი ტყებიშა გეჭარილი
რჩქინა ჯვეშ კოლხური
მიღუდუ დო მივოდინენა
მა ეთი დღას ბდური,
რინფუეფშა გორთირე დო
იოლეფი ქიგიბწკური.

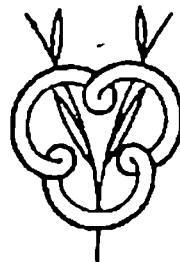

დორთაქ ვაგაშქურინას

ზოთონჯხ რე დო შარა-შარას
ობირგულე გილაძ თირი,
ცოდა ორე კოჩიში სქუა
მუმაწემა ჩილათირი,
მუშ ცუდეშე გინულირ დო
გალე ელასქილადირი.

დისას მუთუნი ვეფალგნც
ონდო თუნც დო ცინნცგნი,
მე გოხვარ, მაგაკვალი
ტვინც მოირხინნცგნი,
ორქოთ მუგოთონუანც
ტყას მუთ ქიმთორწერნცგნი.

შურდინაფილქ ეშე ცაშა
მუჭო თკო ფურინას,
მეჩირთიდა, კინ მუმაშა
დორთაქ ვაგაშქურინას.
ოღონც, შურქ წკუმონფილი
შარეფი თკო გოთინას...
ლორონთი მიახიოლანც
ჩილათირიში დორთინას.

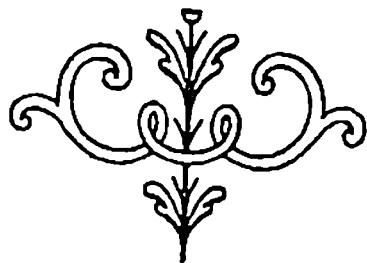
ჩქიმ ჯარგვალიშვილოს

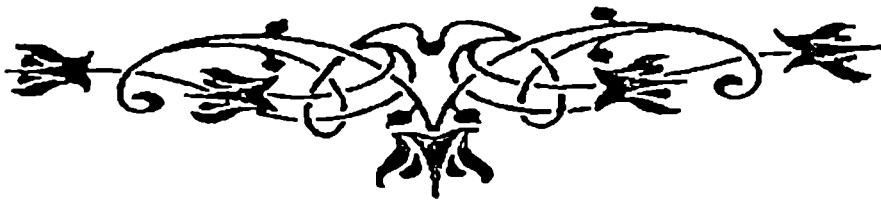
მუწვოვანგე ნდოლოს,
ჩქიმ ჯარგვალიშვილოს,
ჭვემაქ ოკო მორთას
ათე თუთაში მორთას.

ონარლებელი ვამიდ,
ცვანა ქუმაფ ბარგილი,
ორფეინი ხოლო მიჩანც
სუკის მუკოქარგილი.

ლობერც მელე, მინდორც
„ჩელაია“ ინკორც,
თე ოფუტეს ონჯარ
თიშვი სისქვამე ირ კოც.

გლეაშე მასქური ირქენც,
უფერუანც ირფელც...
მუწვოვანგე ნდოლოს,
ჩქიმ ჯარგვალიშვ ხოლოს.

მარუო

ჩხანას თუდო გიმულებ დო
დუც ინწყუანც უჩა ბლვას,
აკოსერელც კინ თუთაშა
დორთა ოკო თუც აშხას.

მარაში დღალეუც უგერუა
ბორჯიში ჭიჭე ნახარცქას,
მურიცხევიში თარჩია რე,
თახა მოურც თახაშხას.

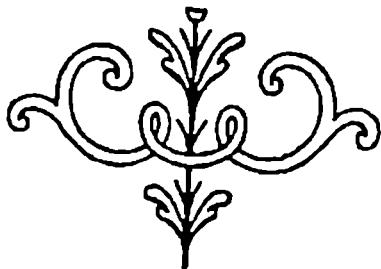
სერიში უჩა ნოლართია
გოუსოფუნა ღუმა შქას,
ჯუმას ოკო დოხვამლაფა
ათე მარაში ჯუმაშხას.

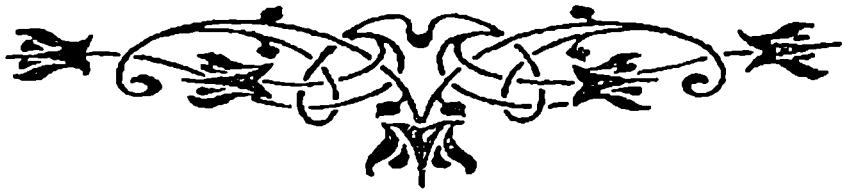
მუთ გიძირუნ თინა ორე,
თაში ცოფე დო თაში რდას,
ამსერ დიმუნუანც, მარა
გიფთანუა ცაში დღას;
ლორონთიშ ხეთ ერზაფილ დ
სინთექ ოკო ვაშქირფას.

ობი უჩა მურიცხი რე,
ქმმაკათუ ობიშხას,
ჩქიმ გორუას მუთა ოკო
გუგილი დო ხობიშქას.

თოლეფუ მა შხვას მოძირანც
დო მირაგად გური შხვას,
ულირეფიში გოშინა დო
შურიში დღა რე შურიშხას.
დო მაშქვითა გოთანას,
სალორონთო ბეაში დღას,
ევაში ცოდაში ნაშქვიდას
ევებ რსხება მაშიდას

მაბრუო დღა ხოლო ცოფე,
მარა ჩქინდა მუთ მორთას,
იმდ სინთეშა შარა მებგ
ხვათახვალე გოლგოთას.

• • •

უერდის ეკი ეკიფში დო
კირდეს წყარეფი მოფუნდეს, ,
შოკოდ ეიშე, ართშა ვარა, ::
გინვოჯინკო თფუტეს.

ასე, მა დო ჩე მუნაფა
გოლაში კონკის გიმვოხეთ...
შორშე ირფელი სამოთხე რე
დო ხოლოშე ჯოჯოხეთი.

• • •

ანწ მუთუნ ვარე
თაქ ჩქიმი რინა,
მუშა ვორდა დო
მუშა იბჯინა.

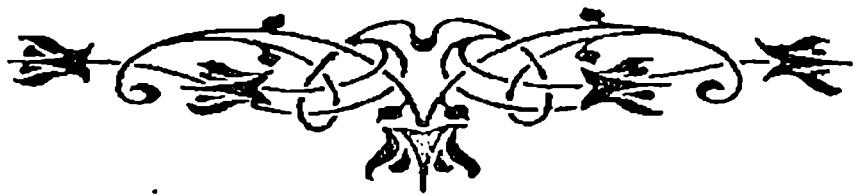
ირ კოც ქუგალი
სიკეთე, ძინა,
ულაში წოხოლე
მეტ მე დიღჩინა.

ანწ მუთუნ ვარე
თაქ ჩქიმი რინა,
მა მიდაურთიდა
სი ვემიწყინა,
ვეკმონგარა დო
ვეკმოკიეინა,

ანწ' მუთუნ ვარე
თაქ ჩქიმი რინა.

მოლე ვორექ დო
ვამოხუჯუნდა,
მის უჩქ, ეგება
მელე უჯგუნდა.

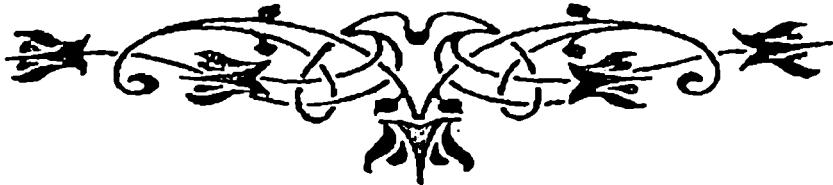

იმენდი

თუთმაციში გახარება
რინაში კირბის ვაჭარდ,
კოცე ოჩქარუდნ თინა
ლორონიც დიო ვაჩქარდ.

თაკილი დო ნარდიში ჭუა
ტყურათ გმათაკარუდ,
„წყარი ურც ნაწყარუთ,
შარა ურც ნაშარუთ“.

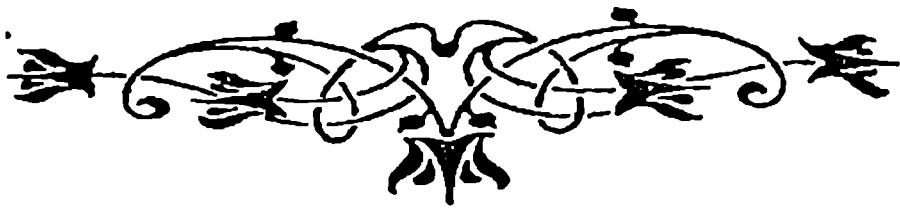

ვეშმალინე ტკიბირით

ართ დღას ვალურუნი ფერი
თე ქიანას მი ძირით,
რინაში დღალეფი ძვეაფილ მაფ
კაკლარი დო ძიგირით.

შურცე ნტება ულამე დო
ძიუთ მიმარგ კიბირით...
ინჭას წყარი ენოდგ, მარა
ვეშმალინე ტკიბირით.

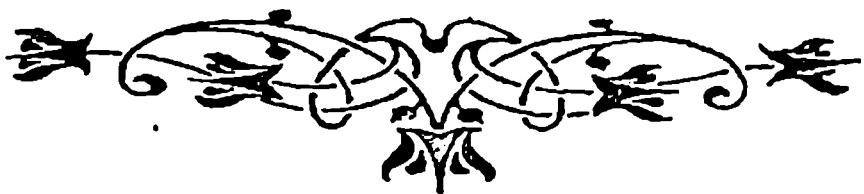

ჩვამა

ჭიჭე ჩხომიში მათხობინე,
ურძლაფელა ჩვამა,
ხვალე ჭკუმ დო ხვალე შუნქ,
ვაიჩქ შხვაში ჩამა.

ფსუალეფი მუშო გოკო,
ნინძგი გაფუ ყამა,
შორშე კვაფას ქოგექ, მარა
ვარექ იშ მასქვამა.

მა იშენით ვაბჯოგექ,
უჩარდია ჩვამა,
წყარშე აშო ვეკურქედა
ზღვას დოიხვამა.

ეირშა ეირი

ეირშა ეირი ოთხი ორე
მუდგანერო თირუე,
სოდე ნძალა ვაგურცხნი,
ქოუჯგ მოუფერუე,
სქანდე უმოს ჭყანიერც
ჭკუათ ოკო მერუე.
ქუაქ ბრელშა ეიოჩირთ
დუდი თუდო დოკინელც,
ყილოს ვაშქურუდუ, მარა
მოხუჯურო დოკირუს,
ავრე ქალეფქ ქიგიოტირს
ხოც, გომეშიშა მორკინეს.

ვაშინერც

ლურელც ტაბაკი მუშო თკო –
ვაცუმენც დო ვაშქირენც,
მარა თია ვეგლუდვენი
იშენით ვაშინერც.

მარდი ცოდათ გინუგაფ
ჯგირობუა ვარჩქინელც,
ცურქ მოირთდა, ვადოჭყუა,
ჭყალა იშენდ ვაშინერც.

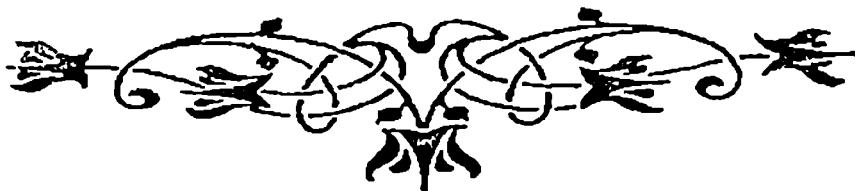
შანქარქ გაცუ ჭკუმუნქედა
ხუთნერი დო ამშვინერც,
მარა ომბოლც, ხიფა ვარა,
ვამკუფახე, ვაშინერც.

კოჩი ფანიში სინთელეს
ოდინუანც ორჩინელც,
ემინჯურო მიწოდება
ცოდა რე დო ვაშინერც.

სქან მაცალეს გოუზვირფია,
სოლედვარენი მაჩინეს...
კოჩქ დუდი ქიმგენდდა
გითაოჩამა ვაშინერც.

გური აფუ ფშინაფილი
პარამ თოლით მაჯინეს,
მეძობელიშვილი ჯვირობუა
გოწყინდასხნი, ვაშინერც...

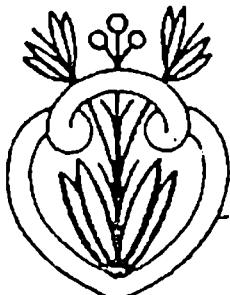

გურმეჭვია

მუშ მანწარა უსამართო ცოფე
იე ქიანა ჭათი გინორთვილი...
გურმეჭვიას გური აფუ ჭვილი,
ძერაქ მიდუღ ღუმა ცოროფილი.

მითინ ვარე მოხვარე დო მინჯე,
გურმეჭვია შურდგუმა რე ჭიჭე.

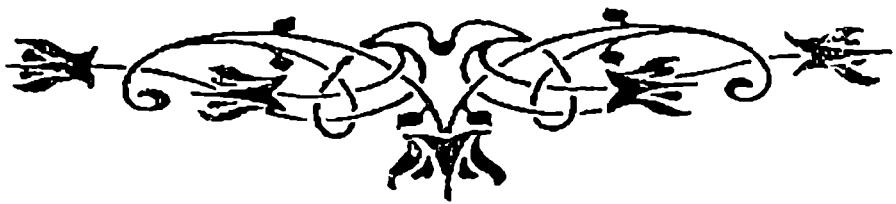

• • •

ქოთქვი მუთუნა სახიოლო,
გვალო ტყერა რდასუნა ხოლო,
გარა ნარღევს მეუღებე დო
ქაწვოდინუქ მალას თოლო.

ღვინქ გეთუდა, მუ ფქიმინა.
ოკო გეფშვე ჭვახე თხოლო ..
ქომწი მუთუნა სახიოლო,
გვალო ტყერა რდასუნა ხოლო.

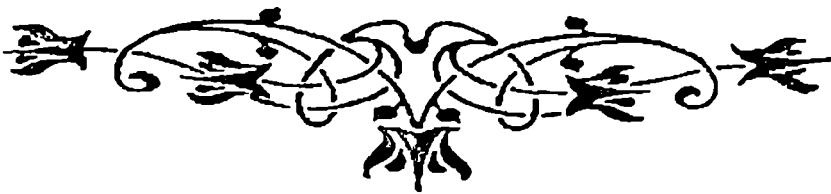

მტკვარი

მტკვარი ვარე დიდა წყარი,
მიკვე მუშენი გიოდვეს,
ფყურას ქიმვარჩქვანით დო
დიდაცალო მიცორდეს.

მუთუნც ვაგინაფულენც
ქვინჯის გერშვილი ქუალეფი,
მტკვარი შხვადო მეურცე დო
შხვადო მეცუნც სქუალეფი.

ჸჩა ბლვაპიც დებად, მარა
რინა უსხუნ კასპიას,
მა აშო დო ინა იშო...
მუ ვეჩუათ ართიანც.

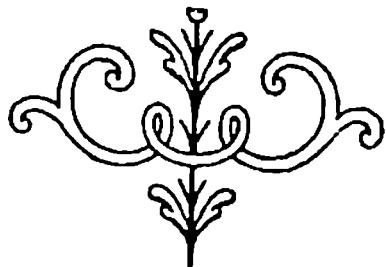
ღორონთც ვემუდინუაფ

ათე ლერსეფც, მარგალურც,
ნამუთ გურჯ გაფუანდ,
ეშმაკი მივარანდჯ, მარა
ღორონთი მოჭარაფუანდ.

ჩქინი ნინა, ამდღარ დღაშა,
სოთონ ვემიშინუაფ;
კოჩქე მიოდინუ, მარა
ღორონთც ვემუდინუაფ.

ცასე თრდე ჩუალირი,
ასე აშო აბარეს,
თოლეფც კინე გოუნჯანა,
მუჭოთ ქრისტექ ლაბარეს.

დიო, ცოდათ ნაგოლოფა,
შური ოკო დოჩხაპას,
უკული ქემთოფყვინუანა
ახალი რინაში დოჭყაფას.

ქოფხვადე დო ქომლუდას

შხვაში ცუდე, შხვაში დიხა,
შხვა დო შხვაში ფანიეუი,
მუკი-მუკი ჩე თირი დო
ნოშქერჯგუა ყვარიეუი.

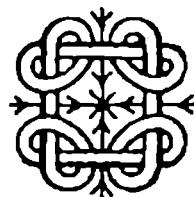
მენძელი ქორე ბედინერი,
ონტკას შუნც დო გეფუშანც,
გიოჭკუმალი ვაუღ, მარა
მურც უნთხუანც ხეფურჩას.

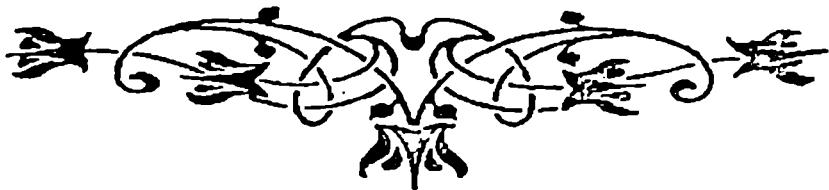
ეშმაკი დო მაგაკვალქ
ქიგმორინუ უჩა დღას,
მუ მოკოდ უღორონთე
გლაბოვო დო რუბაში ტყას.

ბერ მუნაფას მითოგუობ
გოსარანჯელი იანარც,
უჩა ღურა მუნობძვენო
ყვარიელიში ქიანას.

სო რე ჩქიმი შურობუმუ
დო ჩქიმ ჯვეშეფქ სო იდეს... ,
მიშა მუ მიღ ორაგადე
დუდიში გმაჭყოლიდეს.

კოჩი, შხვაში მოინალე,
მარდი ორე დოლურდას;
მუთ მოჭირუნი შანქარ მაფ,
ქოფხეადგ დო ქომლუდას!

ვანორღვენო სამართალი

ქოიძირუნო მითინ კოჩი
თე ქიანას ურთანდგუნი,
მიში ჭყოლოფუა გაფუ
ჭუმენერი დღა გითანდგუნი.

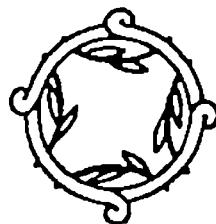
მიქ მოიცუნე ათე თუთა –
ლუმა თუთაში მორთა რდგუნი,
მი რე ათაში სქან რინაშო
დღა დო სერით ოცადგუნი.

ვარა მი რე გალუაფუ
თეშ მადიდა დიხასენი,
მი რე სქანი სარგებელო
თე მინდორეფი გითასენი.

მიქ ეიორბ ათე ჩხანა
ოფიბუანც ქანასენი,
მი რე ჭვემათ გიჩხაპუნც
ნაგოლოფა ცვანასენი.

მის მოცუნცუ გაზარხული –
გოთონც მუდგა თუასენი,
მი რე ოფალაფუანც
ჯას, სქან დუნარგუასენი.

ვანორლვენო სამართალი
გილურქუ დო ნდურენქენი,
იმო მუთუნც ვარგენქედო
აშო ირფელც თხულენქენი.

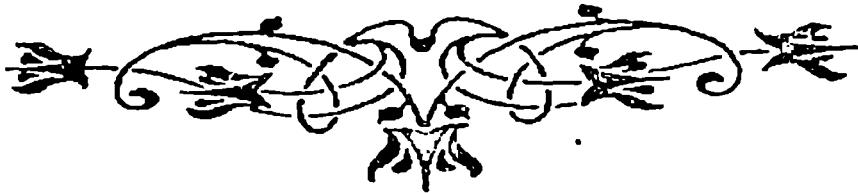

რინა მოკო პელაზგური

ინა შხვანერი თოლით მორწყე,
გვალო შხვანერი ელაბ გური,
მიბურჯუანც გოთანაშა
მა სისმარეუი პელაზგური.

ევრე ინგარც პირამიდა
დო ათავრე კელასური
დო ვამოთხუ გოთანაშა
მა სისმარეუი პელაზგური.

ინგირი დო ცხენწყარ შქას
ქენიფხვილდ დო ქელაბლური;
ფსუაში გოფაჩუა მოკო,
რინა მოკო პელაზგური!

შურობუმე

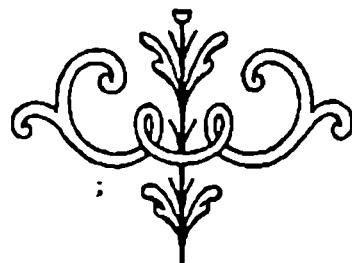
შურობუმეში მინდორეფც
შურიში შარეფი გაფგ წალვ,
მიქ მერკვათ ფსუალეფი
მურიცხეფშა მაფურნალვ.

სქან ოცქვაფურ ისტორიას
ხეჭკურელო მუკურექ,
გოლანერი კოლხიში სქუა
ამდღა ჭიჭე ძუკუ რექ.

ქოგურაფუქ აგაგას,
უჩხონჩხე დო უგურეს;
თელეფწკმა რგორი, მარა
ლეგენდეფშა მოწურეს.

სქან დინაფას თე ქიანას
შერო მითინ ვანარღენც,
ბორო რექ დო ეშმაკის
გიძახნა ვამაღეთ.

დოღურიდა მუ გიწუა,
მეტის ვადოიბანძღუანქ,
გოცქვენი გვალო ქუდგარულ,
ეგებ მოირთას ლანძღუაქ.

ჩქიმი ღურა ნოკობუე

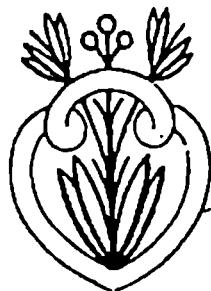
ჯგირობუა მუთა ბძირი
დო მუთ გაგიხარა გური,
უჩა ბლვაში წყარც წყათნც
აიეფიში ჩილამური.

მა თი რჩქინას გივაცუნი
მუთ ჩქიმ ჯვემიქ მოგურუნი,
მარა ვამიჩქ ელახშე
ჯიმა მუშენი მონდურუნი.

ამდღარ დღაშა ვეშმაფყვინგ
მუ პატონეფი ოსურუნი,
ღუდ სომეხშა მიკუძუ დო
ლაგ-მარგალშა ოშქურუნი.

ათეპვეაში მაძირაფუს,
ნოგე თოლეფი დომწეურუნი,
ჩქიმი ღურა ნოკობუე
უჩა შარა მოწეურუნი.

ვანოჩქვენო, წყარიცალო
დოწენც რკინა, ვონდლულუნი,
საქორთუო ვეცუაფუ
სამარგალო დოლურუნი.

სო მუ რენი

ინგირი	3
შა ლუართი ათას	5
მარცალური	7
მაკვირენც	8
სიბიუე	9
თე ქიანას	11
ჩელა	12
ქენოფსქიდი ოკოჩეს	14
დიონისე	15
ტესური	17
ჩქიმი რინა	19
წყარო მეურც გლვაშა	21
სატანაში მოძირაუა	22
დადიანიში აბარწაშე	24
ჯოჯოხეთის მივანჭით	25
გიკათუნო გორჩქინაშა	27
მეტყურეფიში ქიანას	28
ნტერშა იგმას ვამოშქურ	30
თხუმგ	31

ქდოფსქილა მელერსეთ	33
ბოთონჯი	34
მუშა იმენდით	35
ლორონთი ქმაპატიუნა	36
არიკი ოკო ლოფსხუნათ	38
უჩქიმეთ	39
ბარცხინდია	41
ნამარგალ	42
აჭე მარას ოჭემარე	43
ჩილამურიში მათხუალი	45
თუთარჩელა	47
უკოჩობაში კოჩეფი	49
უეროპა	50
ცურუ	51
ოფუტე	53
მიშა მეიღუ	54
ლესიჭინე	56
აფუნი	57
გეკულა	59
მა ხვალე	60
სოდეთ დისა ითებუნი	61
შხური	63

დორიაქ ვაგაშქურისა	64
ჩემი ჯარვეალიში ხოლოს	66
მარუო	68
ფერდის ეკი...	71
ანწ მუთუნ ვარე...	72
იმენდი	74
ვეშმალინე ტყიბირით	75
ჩვამა	76
ეირშა ეირი	77
ვაშინერც	78
გურმეჭვია	80
ქოთქვი მუთუნდ სახიოლო	81
მტკვარი	82
ლორონთც ვემუდინუაფ	83
ქოუხვადუ დო ქომდუდას	85
ვანორლვენო სამართალი	86
რინა მოკო პელაზგური	89
შურობუმუ	90
ჩეიმი ლურა ნოკობუე	92